

UCG

Univerzitet Crne Gore

BTF

Biotehnički fakultet

Organizacija lovstva

Uvodne napomene

- Divljač je, kako je to naznačeno u Zakonu o divljači i lovstvu (SI list CG br. 55/08) dobro od opšteg interesa koje se koristi pod uslovom i na način propisan tim zakonom.
- Uzgoj i zaštita divljači predstavlja djelatnost od opšteg interesa.
- Definisanje prostornih jedinica je preduslov organizovanog lovnog gazdovanja.

ZAKON O DIVLJAČI I LOVSTVU (Sl. list CG, br. 52-08 i 48-15) sadrži:

- I. OSNOVNE ODREDBE**
- II. PROSTORNE JEDINICE ZA PLANIRANJE I UPRAVLJANJE**
- III. DODJELA LOVIŠTA NA KORIŠĆENJE**
- IV. PLANSKI DOKUMENTI ZA GAZDOVANJE SA DIVLJAČI**
- V. ZAŠTITA I UZGOJ DIVLJAČI**
- VI. JAVNI INTERES U OBLASTI ZAŠTITE DIVLJAČI I LOVSTVA**
- VII. LOV I KORIŠĆENJE DIVLJAČI**
- VIII. OGRANIČENJA U INTERVENCIJAMA U PROSTORU GDJE DIVLJAČ ŽIVI**
- IX. SPRJEČAVANJE I NAKNADA ŠTETE**
- X. SREDSTVA ZA ZAŠTITU I UZGOJ DIVLJAČI I UNAPRJEĐIVANJE LOVSTVA**
- XI. NADZOR**
- XII. KAZNENE ODREDBE**
- XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

- ***Ostali zakoni koji se bave ovom problematikom***
- ***Podzakonska akta***
- ***Međunarodne konvencije***

I OSNOVNE ODREDBE

1 Šta lovstvo u smislu novog Zakona o lovstvu obuhvata ?

Lovstvo u smislu novog Zakona o lovstvu obuhvata uzgoj, zaštitu, lov i korišćenje divljači kao dobra od opšteg interesa koje uživa posebnu zaštitu i koristi se pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

2 Ko se sve može baviti lovstvom ?

Lovstvom se mogu baviti pravna lica kojima je to osnovna djelatnost, pravna lica u oblasti šumarstva i poljoprivrede, lovačke organizacije i fizička lica pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

3 Ko je korisnik lovišta ?

Korisnik lovišta je pravno lice kome je lovište dato na gazdovanje.

4 Zašto se obrazuju lovišta i donose lovne osnove i drugi planski dokumenti ?

Radi obezbjeđenja sprovođenja odgovarajućih mjera zaštite, uzgoja i racionalnog korišćenja divljači na određenom prostoru koji čini prirodnu, geografsku i ekološku cjelinu obrazuju se lovišta i donose lovne osnove i drugi planski dokumenti.

II ZAŠTITA I UZGOJ DIVLJAČI

- **Zaštita divljači vrši se trajnom zabranom lova, zabranom lova u određenom periodu (lovostajem), skraćivanjem lovne sezone ili smanjenjem broja lovnih dana, čuvanjem lovišta, suzbijanjem nezakonitog lova, smanjenjem broja nezaštićene divljači, spasavanjem od elementarnih nepogoda, dopunskom prehranom i drugim mjerama**
- **Odredbe o čuvarima lovišta (uslovi i ovlašćenja)**

III GAZDOVANJE LOVIŠTEM

- 1. Ustanovljavanje lovišta***
- 2. Prenošnje prava gazdovanja***
- 3. Program razvoja lovstva***
- 4. Lovna osnova***
- 5. Lovni plan***
- 6. Katastar lovišta***

Program razvoja lovstva

- U cilju planiranja gazdovanja, razvoja i unapređivanja lovstva u Crnoj Gori, Vlada donosi program razvoja lovstva za period od najmanje 10 godina.
- Program razvoja lovstva sadrži: prikaz sadašnjeg stanja lovstva, prirodne i druge uslove za razvoj lovstva, stanje fonda divljači, ciljeve gazdovanja i mjere za ostvarenje tih ciljeva, mjere zaštite divljači, mjere za sprečavanje šteta od divljači, lov divljači, ekonomsko-finansijske osnove gazdovanja i dr.

Lovni plan

- Za sprovođenje lovne osnove korisnik lovišta donosi godišnji lovni plan koji sadrži sve vrste radova i mjera po obimu, mjestu i vremenu koje treba preduzeti u lovištu u toj godini.
- Korisnik lovišta vodi evidenciju izvršenih radova i sprovedenih mjera predviđenih lovnim planom i dužan je da, o izvršenim radovima i preduzetim mjerama u prethodnoj godini, dostavi izvještaj ministarstvu nadležnom za poslove lovstva, najkasnije do 15. aprila tekuće godine.
- Godišnji lovni plan mora biti u skladu sa lovnom osnovom.

Lovna osnova

Lovna osnova je obavezan planski dokument kojeg donosi korisnik lovišta uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lovstva i na osnovu nje se vrši gajenje, zaštita, racionalno korišćenje divljači, uređenje i održavanje lovišta.

Za svako lovište donosi se lovna osnova za period od 10 godina.

Lovna osnova se donosi najkasnije tri mjeseca prije isteka važnosti prethodne lovne osnove za gazdovanje lovištem.

Lovna osnova sadrži : kartu i prikaz stanja lovišta, ciljeve gazdovanja lovištem i mjere za ostvarenje tih ciljeva, plan obnavljanja i prirasta divljači, plan uređivanja i održavanja lovišta, plan ishrane i zaštite divljači, plan korišćenja divljači i ekonomsko-finansijsku osnovu gazdovanja.

IV LOV I KORIŠĆENJE DIVLJAČI

- **Divljač mogu loviti lica koja imaju lovačku dozvolu izdatu od korisnika lovišta i lovnu kartu izdatu od Lovačkog saveza.**

Dozvola za lov i lovna karta se izdaje licu koje ima položen lovački ispit i odobrenje za nošenje lovačkog oružja

- **Lovački ispit polaže se pred stručnom komisijom od najmanje tri člana, koju obrazuje Lovački savez, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lovstva.**

Program, način i uslove polaganja lovačkog ispita utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove lovstva.

- **Divljač se lovi lovačkim oružjem: puškom sačmaricom i lovačkim karabinom.**
- **Ulovljena divljač i trofeji divljači mogu se iznijeti iz lovišta i staviti u promet samo ako je za njih izdata popratnica, odnosno trofejni list.**

- **Divljač je zabranjeno loviti:**
 - 1) ako je ugrožena požarom, poplavom, sniježnim nanosima, poledicom i drugim elementarnim nepogodama;**
 - 2) upotrebom reflektora (farova), baklji i drugih svjetlosnih izvora, ogledala, gramofona, magnetofona, vještačkih i živih mamaca i omamljujućih sredstava;**
 - 3) hrtovima, poluhrtovima, nerasnim i neobučenim psima;**
 - 4) gađanjem iz motornih vozila, motornih čamaca i drugih sredstava na motorni pogon, kao i gaženjem motornim vozilima;**
 - 5) poluautomatskom lovačkom puškom sa više od dva metka, poluautomatskim lovačkim karabinom, vojničkim oružjem i vojničkom municijom;**
 - 6) otrovom, omčama, zamkama, klopkama, gvoždima, mrežama, električnim uređajima ili drugim sredstvima za masovno hvatanje, odnosno uništavanje;**
 - 7) papkastu divljač puškom sačmaricom, pomoću psa i skupnim lovom;**
 - 8) nelovnim danima u toku lovne sezone i u vrijeme lovostaja;**
 - 9) na udaljenosti manjoj od 200 metara od naselja ili objekta za stanovanje.**

V SPREČAVANJE I NAKNADA ŠTETE

- Za štetu koju pričini lovostajem zaštićena divljač **odgovoran je korisnik lovišta.**
- Fizička i pravna lica koja pričine štetu u lovištu bespravnim lovom ili na bilo koji drugi bespravan način, dužni su da korisniku lovišta naknade štetu.

VI SREDSTVA ZA ZAŠTITU I UZGOJ DIVLJAČI I UNAPREĐIVANJE LOVSTVA

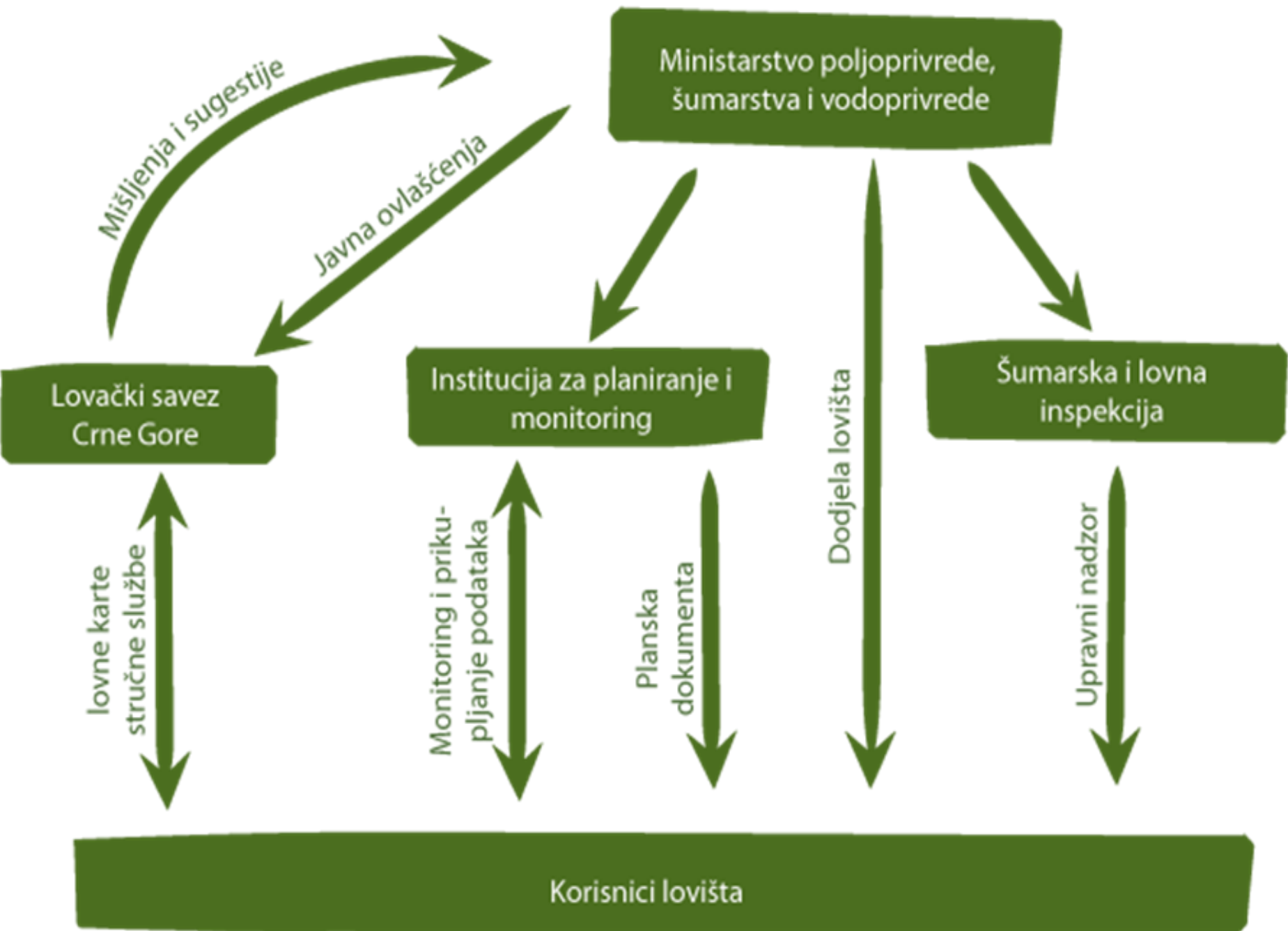
- *Raspodjelu sredstava za realizaciju programa vrši ministarstvo nadležno za poslove lovstva, na osnovu oglasa.*
- *Pravo na dodjelu sredstava imaju korisnici lovišta koji se bave unapređenjem lovstva, ako obezbijede sopstveno učešće od najmanje 50% predračunske vrijednosti radova na projektu.*
- *O korišćenju podsticajnih sredstava, ministarstvo nadležno za poslove lovstva sa korisnikom lovišta zaključuje ugovor.*

VII INSPEKCIJSKI NADZOR

- **Inspekcijski nadzor u oblasti lovstva vrši ministarstvo nadležno za poslove lovstva. Poslove vrše lovni inspektori.**
- **Lovni inspektor ima obavezu i ovlašćenje da vrši kontrolu:**
 - 1) propisanih uslova koje korisnik lovišta mora ispunjavati za gazdovanje lovištem;**
 - 2) sprovođenja lovni osnovi i godišnjeg izvodačkog plana;**
 - 3) poslovnih knjiga i ostale dokumentacije, kada je to potrebno radi uvida u korišćenje sredstava, primjenu propisa i mjera koje se odnose na divljač i lovišta;**
 - 4) lovljenja divljači, dozvola za lovljenje divljači, propratnica i trofejnih listova za ulovljenu divljač;**
 - 5) objekata u lovištu i radova koji se izvode u lovištu;**
 - 6) izdvajanja, obračuna, evidentiranja i korišćenja sredstava;**
 - 7) mjera za sprečavanje štete od divljači.**

Lovni inspektor je, pored ovlaštenja utvrđenih Zakonom o inspeksijskoj kontroli, obavezan da:

- 1) privremeno zabrani lov i druge radnje koje su protivne odredbama ovog zakona i propisa donijetih na osnovu njega;**
- 2) privremeno oduzme protivpravno ulovljenu ili protivpravno prisvojenu uginulu divljač ili njene djelove, odnosno protivpravno stavljenju divljač ili njene djelove u promet, kao i sredstva i predmete kojima su izvršene te radnje;**
- 3) naredi preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otkljanjanja utvrđenih nepravilnosti;**
- 4) zabrani obavljanje lovne djelatnosti ili pojedinih poslova za određeno vrijeme, ukoliko se ta djelatnost, odnosno poslovi obavljaju suprotno ovom zakonu i propisima donijetim na osnovu njega;**
- 5) obavještava nadležne organe o zapaženim nepravilnostima za čije otklanjanje je nadležan drugi organ.**

Gazdovanje sa divljači obuhvata **uzgoj, zaštitu, lov i korišćenje** divljači i njenih djelova na osnovu planskih dokumenata i na način kako je to predviđeno Zakonom

- *zaštitom divljači smatra se preduzimanje mjera koje obezbjeđuju uslove za opstanak i razvoj određene vrste divljači, kao i njenu zaštitu od protivzakonitog korišćenja, zaštitu od bolesti i predatora;*
- *uzgojem divljači smatra se preduzimanje mjera koje obezbjeđuju **održavanje, obnavljanje i povećanje broja i kvaliteta** divljači, prema prirodnim i drugim mogućnostima lovišta;*
- *Korišćenje se sprovodi na osnovu planskih dokumenata kao prihodna strana lovnog gazdovanja odstrijelom divljači, korišćenjem trofeja, mesa divljači ili u turističke svrhe;*

Mjere uzgoja, zaštite, lova i racionalnog korišćenja divljači utvrđuju se programom razvoja lovstva, lovnom osnovom i drugim planskim dokumentima

Program razvoja lovstva

- **U cilju planiranja gazdovanja, razvoja i unapređivanja lovstva u Crnoj Gori, Vlada donosi program razvoja lovstva za period od najmanje 10 godina.**
- **Program razvoja lovstva sadrži: prikaz sadašnjeg stanja lovstva, prirodne i druge uslove za razvoj lovstva, stanje fonda divljači, ciljeve gazdovanja i mjere za ostvarenje tih ciljeva, mjere zaštite divljači, mjere za sprečavanje šteta od divljači, lov divljači, ekonomsko-finansijske osnove gazdovanja i dr.**

Lovna osnova 1/3

Lovna osnova je obavezan planski dokument kojeg donosi korisnik lovišta (uz prethodno mišljenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i uz saglasnost Ministarstva nadležnog za poslove lovstva) na osnovu kojeg se vrši gajenje, zaštita, racionalno korišćenje divljači, uređenje i održavanje lovišta.

Za svako lovište donosi se lovna osnova za period od 10 godina.

Lovna osnova se donosi u roku od tri mjeseca od dana zaključivanja ugovora o korišćenju lovišta, odnosno najkasnije tri mjeseca prije isteka važnosti prethodne osnove.

Lovna osnova 2/3

Lovna osnova sadrži :

- **kartu**
- **prikaz stanja lovišta,**
- **ciljeve gazdovanja lovištem**
- **mjere za ostvarenje tih ciljeva,**
- **plan obnavljanja i prirasta divljači,**
- **plan uređivanja i održavanja lovišta,**
- **plan ishrane i zaštite divljači,**
- **plan korišćenja divljači i**
- **ekonomsko-finansijsku osnovu gazdovanja.**

Lovna osnova 3/3

- **Lovna osnova zasniva se na prikazu brojnog stanja svih vrsta divljači koje stalno ili sezonski žive u lovištu i na broju divljači koja se može uzgajati u lovištu, vodeći računa o prisutnosti zaštićene faune i ne narušavajući prirodne odnose među tim vrstama.**
- **Brojno stanje divljači i struktura populacije koja se uzgaja, odnosno može uzgajati u lovištu, mora se postići u roku utvrđenom lovnom osnovom, koji ne može biti duži od pet godina za sitnu, a deset godina za krupnu divljač.**
- **Planiranje odstrijela divljači mora biti u skladu s brojnim stanjem, starosnom i polnom strukturom divljači u lovištu i potrebama za opstanak zaštićene faune.**
- **Lovna osnova mora biti usklađena sa programom razvoja lovstva, osnovama gazdovanja šumama i drugim planskim dokumentima.**

Godišnji lovni plan

- **Za sprovođenje lovne osnove korisnik lovišta donosi godišnji lovni plan koji sadrži sve vrste radova i mjera po obimu, mjestu i vremenu koje treba preduzeti u lovištu u toj godini.**
- **Korisnik lovišta vodi evidenciju izvršenih radova i sprovedenih mjera predviđenih lovnim planom i dužan je da, o izvršenim radovima i preduzetim mjerama u prethodnoj godini, dostavi izvještaj Ministarstvu nadležnom za poslove lovstva, najkasnije do 15. aprila tekuće godine.**
- **Godišnji lovni plan mora biti u skladu sa lovnom osnovom.**

Katastar lovišta

- Za svako lovište vodi se katastar lovišta o granici lovišta na terenu, površini i strukturi površina lovišta, vrsti divljači i njenom brojnom stanju i lovnim objektima u lovištu.
- Katastar lovišta vodi korisnik lovišta i podatke dostavlja: Ministarstvu PRR, Ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i drugim institucijama iz oblasti zaštite prirode.

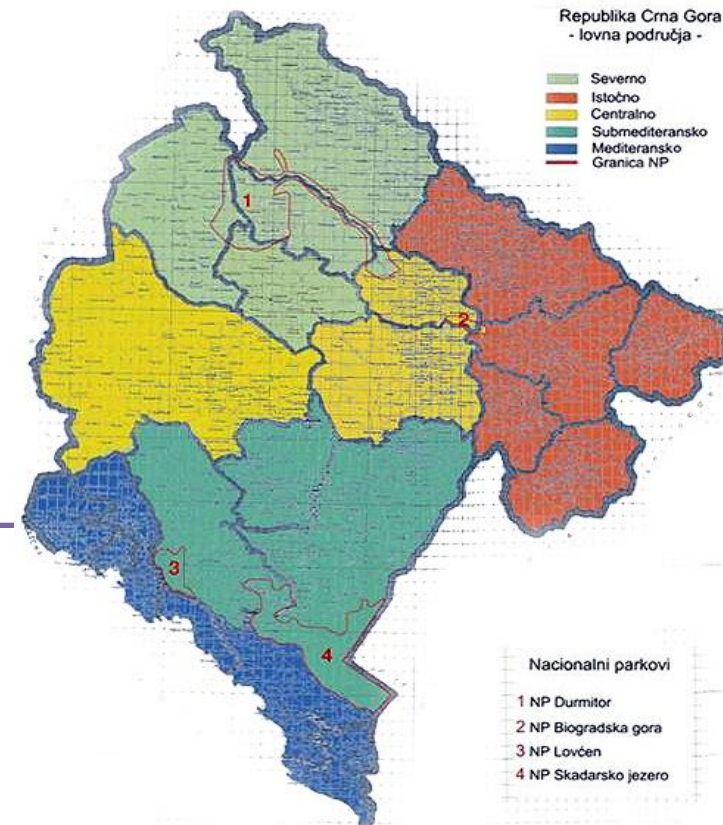
Centralna lovna evidencija

- Centralnu lovnu evidenciju vodi Ministarstvo.
- Korisnici lovišta dužni su Ministarstvu, radi vođenja evidencije, dostavljati podatke iz planskih akata, kao i podatke o odstrijelu i trofejima divljači, do 15. aprila tekuće za prethodnu lovnu godinu.

Podaci centralne lovne evidencije su javni.

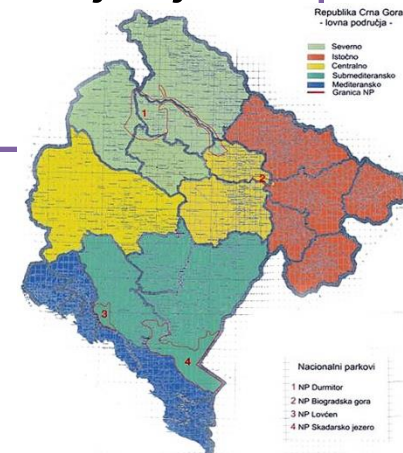
Lovna područja u Crnoj Gori

- ❑ Odlukom Vlade Crne Gore (Sl list CG br. 14/09) na teritoriji Crne Gore definisano je 5 lovnih područja.
- ❑ Lovno područje je šira prirodna, geografska i ekološka cjelina u kojoj, zbog specifičnih životnih uslova, žive određene vrste divljači.

Lovna područja u Crnoj Gori

1. Mediteransko lovno područje, koje obuhvata teritoriju opština: Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj;
2. Submediteransko lovno područje, koje obuhvata teritoriju opština: Danilovgrad, Podgorica, Tuzi i Cetinje;
3. Centralno lovno područje, koje obuhvata teritoriju opština: Kolašin, Mojkovac i Nikšić.
4. Istočno lovno područje, koje obuhvata teritoriju opština: Bijelo Polje, Berane, Petnjica, Andrijevica, Rožaje, Gusinje i Plav;
5. Sjeverno lovno područje, koje obuhvata teritoriju opština: Pljevlja, Plužine, Šavnik i Žabljak.

Lovišta

- ❑ U okviru lovnih područja ustanovljavaju se lovišta kao osnovne prostorne jedinice u planiranju i organizaciji lovnog gazdovanja.
- ❑ Lovišta se obrazuju radi obezbjeđenja sprovođenja odgovarajućih mjera zaštite, uzgoja i racionalnog korišćenja divljači na određenom prostoru, koji čini geografsku i ekološku cjelinu u kojoj postoje prirodni i drugi uslovi za život divljači.

Lovišta – osnovni pojmovi

- ❑ Lovište se ustanovljava na površinama zemljišta, voda i šuma, bez obzira na svojinu koje predstavljaju prirodnu i zaokruženu lovno-privrednu cjelinu i na kojima postoje prirodni i drugi uslovi za uspješan razvoj lovstva.
- ❑ U svakom lovištu izdvojene su lovne i nelovne površine
- ❑ Rezervat je dio lovišta u kojem se preduzimaju posebne mjere gajenja i zaštite, radi obnavljanja (reprodukcije) divljači.
- ❑ Lovni zabran je izdvojena površina u lovištu na kojoj je zabranjen lov.
- ❑ Lovno produktivne površine (LPP) su djelovi lovišta na kojima divljač ima uslove za stalan opstanak i razmnožavanje. Na ovim površinama se divljač uzgaja, zaštićuje i iskorišćava.

Lovišta - podjela

- ❑ Prema namjeni lovišta se dijele na lovišta i lovišta sa posebnom namjenom

Lovišta sa posebnom namjenom osnivaju se radi očuvanja i usmjeravanja razvoja populacije divljači i njene životne sredine u najočuvanijim i najkarakterističnijim prirodnim područjima Crne Gore.

- ❑ Prema otvorenosti na: neograđena (otvorena), ograđena lovišta i kombinovana
- ❑ Lovišta u odnosu na tip staništa : šumska, poljska i barska
- ❑ Lovišta u odnosu na vrste divljači : lovišta krupne i lovišta sitne divljači
- ❑ Lovišta prema nadmorskoj visini :
 - Nizijska (do 150m_{nv})
 - Brdska (150-500m_{nv}),
 - Planinska (500-1500m_{nv}),,
 - Visokoplaninska (preko1500m_{nv}),

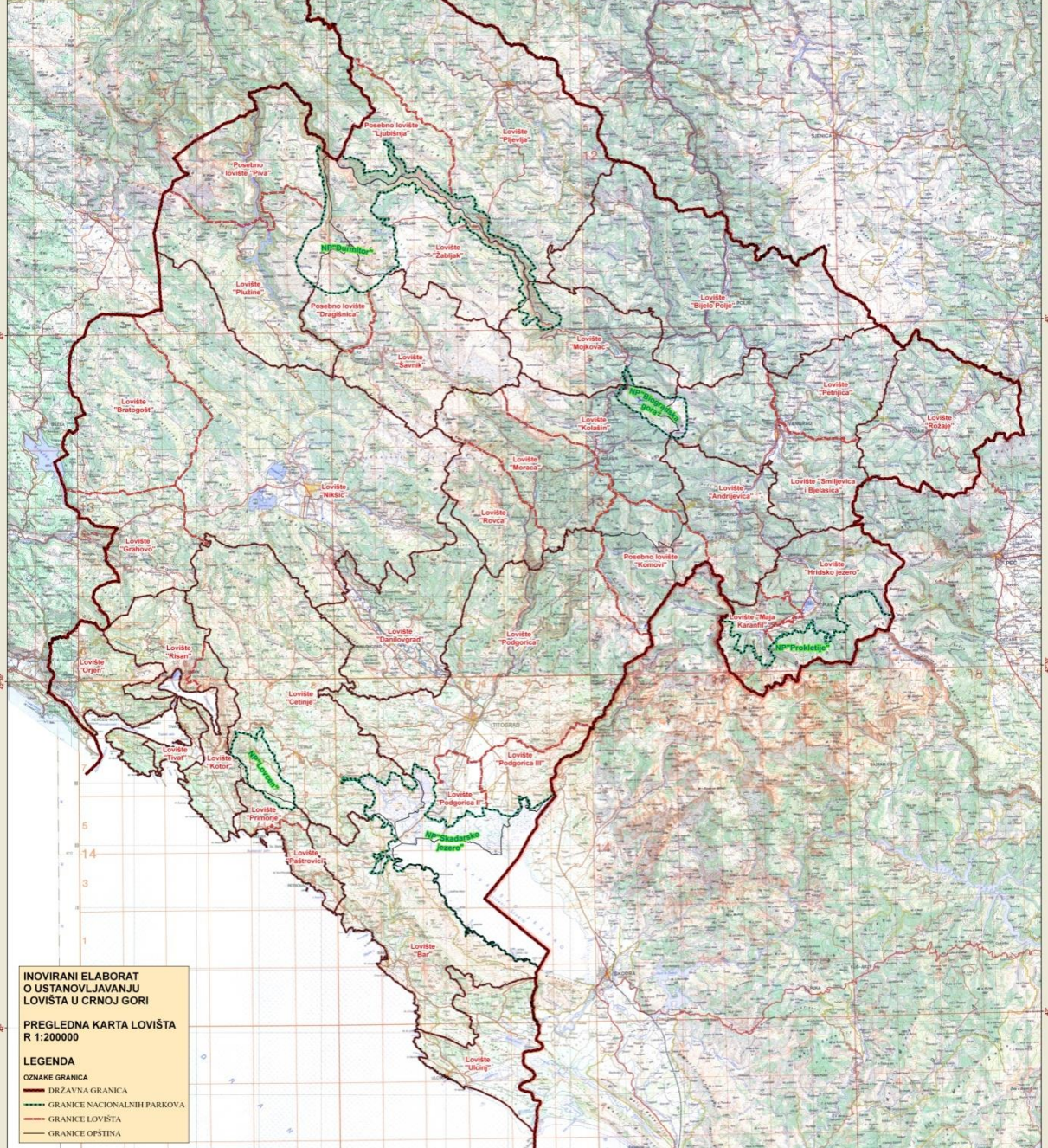
Lovišta

- ❑ Zakon o divljači i lovstvu definiše lovišta kao prostorne cjeline koje se ustanovljavaju na poljoprivrednim i vodnim površinama, površinama obraslim šumama i na šumskom zemljištu, po pravilu, ne manjem od 3000 hektara, koje predstavljaju prirodnu i zaokruženu lovno-privrednu cjelinu i u kojima postoje prirodni i drugi uslovi za uspješan razvoj lovstva.

Lovna područja u Crnoj Gori

- ❑ Odlukom Vlade Crne Gore (Sl list CG br. 62/10) na teritoriji Crne Gore ustanovljeno je 31 lovište i osnovano 4 lovišta sa posebnom namjenom (Piva, Dragišnica, Ljubišnja i Komovi).

1. Lovište "Ulcinj",	17. Lovište "Kolašin",
2. Lovište "Bar",	18. Lovište "Rovca",
3. Lovište "Paštrovići",	19. Lovište "Morača",
4. Lovište "Primorje",	20. Lovište "Mojkovac",
5. Lovište "Kotor",	21. Lovište "Bijelo Polje",
6. Lovište "Risan",	22. Lovište "Smiljevica i Bjelasica",
7. Lovište "Tivat",	23. Lovište "Petnjica",
8. Lovište "Orjen",	24. Lovište "Andrijevića",
9. Lovište "Podgorica I",	25. Lovište "Rožaje",
10. Lovište "Podgorica II",	26. Lovište " Maja Karanfili",
11. Lovište "Podgorica III",	27. Lovište "Hridsko jezero",
12. Lovište "Danilovgrad",	28. Lovište "Pljevlja",
13. Lovište "Cetinje",	29. Lovište "Plužine",
14. Lovište "Nikšić",	30. Lovište "Žabljak" i
15. Lovište "Bratogošt",	31. Lovište "Šavnik".
16. Lovište "Grahovo"	

INOVIRANI ELABORAT
O USTANOVLJAVANJU
LOVIŠTA U CRNOJ GORI

PREGLEDNA KARTA LOVIŠTA
R 1:200000

LEGENDA
OZNAKE GRANICA
— DRŽAVNA GRANICA
--- GRANICE NACIONALNIH PARKOVA
--- GRANICE LOVIŠTA
--- GRANICE OPŠTINA

Lovišta – svrha

- ❑ Lovišta se osnivaju i ustanovljavaju radi obezbjeđenja sprovođenja odgovarajućih mjera zaštite, uzgoja i racionalnog korišćenja divljači na određenom prostoru, koji čini geografsku i ekološku cjelinu.
- ❑ zaštitom divljači smatra se preduzimanje mjera koje obezbjeđuju uslove za opstanak i razvoj određene vrste divljači, kao i njenu zaštitu od protivzakonitog korišćenja, zaštitu od bolesti i predatora;
- ❑ uzgojem divljači smatra se preduzimanje mjera koje obezbjeđuju održavanje, obnavljanje i povećanje broja i kvaliteta divljači, prema prirodnim i drugim mogućnostima lovišta;
- ❑ korišćenje se sprovodi na osnovu planskih dokumenata kao prihodna strana lovnog gazdovanja odstrijelom divljači, korišćenjem trofeja, mesa divljači ili u turističke svrhe;

Lovišta se na osnovu javnog konkursa, koji na osnovu odluke Vlade raspisuje nadležno Ministarstvo, dodjeljuju na korišćenje pravnim licima koja ispunjavaju zakonom propisane uslove na period do 10 godina.

Pokazatelji organizacije lovstva u Crnoj Gori i Hrvatskoj

Pokazatelj	Crna Gora 	Hrvatska
Površina državne teritorije	13 812 km ²	56 594 km ²
Ukupna površina lovišta i udio teritorija	1 285 991 ha (93 %)	5 012 905 ha (89 %)
Prosječna površina lovišta po lovcu	370 ha	82 ha
Broj lovišta	35	1 060 (314 državnih 746 zajedničkih)
Minimalna površina lovišta	3000 ha	1000 ha
Broj stanovnika (Popis 2011.)	620 029	4 284 889
Broj lovaca	5 209	61 506
Udio i omjer lovaca prema broju stanovnika	0,8 % (1:179)	1,4 % (1:70)

Lovišta – planska dokumenta

- ❑ Mjere uzgoja, zaštite, lova i racionalnog korišćenja divljači utvrđuju se programom razvoja lovstva, lovnom osnovom i drugim planskim dokumentima
- ❑ Za svako lovište donosi se lovna osnova za period od 10 godina. Lovnom osnovom definišu se osnovni ciljevi, smjernice i mjere za očuvanje i razvoj pojedinačnih vrsta divljači u lovištu i druga pitanja od značaja za divljač i lovstvo.
- ❑ Lovnu osnovu donosi korisnik lovišta, uz prethodno mišljenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i uz saglasnost Ministarstva. Lovna osnova mora biti usklađena sa programom razvoja lovstva, osnovama gazdovanja šumama i drugim planskim dokumentima.
- ❑ Godišnjim lovnim planom se, u skladu sa lovnom osnovom, bliže utvrđuju način i uslovi upravljanja populacijama divljači
- ❑ Za svako lovište vodi se katastar lovišta. Katastar lovišta vodi korisnik lovišta i podatke dostavlja Ministarstvu

Opremljenost lovišta – lovni objekti

- ❑ U odnosu na namjenu lovne objekte dijelimo na:
 - Lovno-uzgojne, (hranilišta, pojilišta, kaljužišta, solila...)
 - Lovno-tehnicke (ograde, čeke...)
 - Lovno-turisticke (lovački domovi, restorani i sl.)

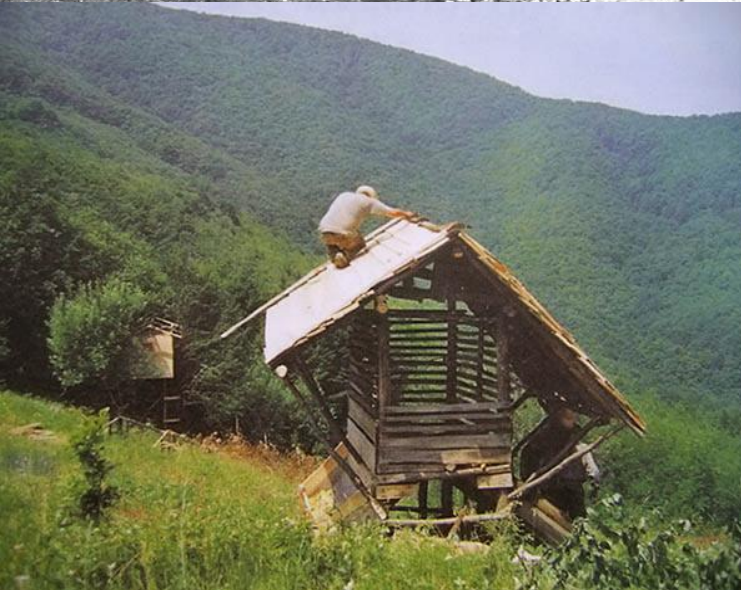
- ❑ U odnosu na rok namjene objekte dijelimo na:
 - privremene,
 - stalne

Lovno-uzgojni objekti - hranilišta

Hranilišta su lovno uzgojni objekti koji služe za smjestaj i izlaganje hrane za prihranjivanje divljači

- Moraju obezbijediti zaštitu hraniva od kvarenja, rasturanja
- Hraniva moraju biti dostupna divljači
- Na mirnom mjestu
- Na ocjeditom tlu
- Zaklonjena od vjeha

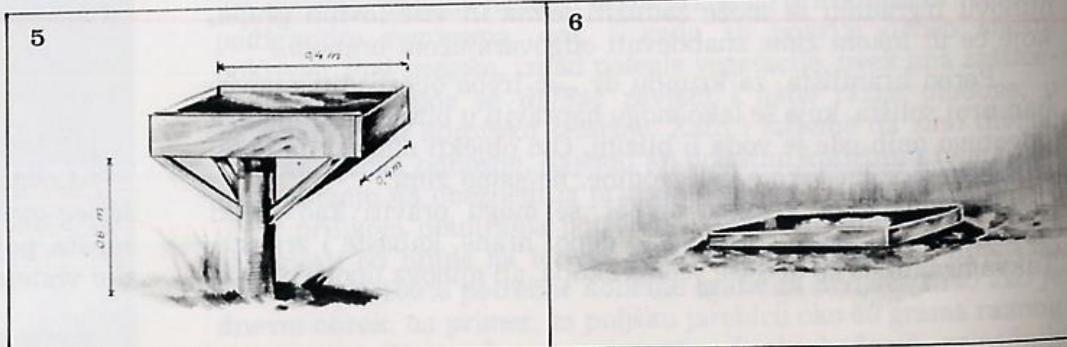
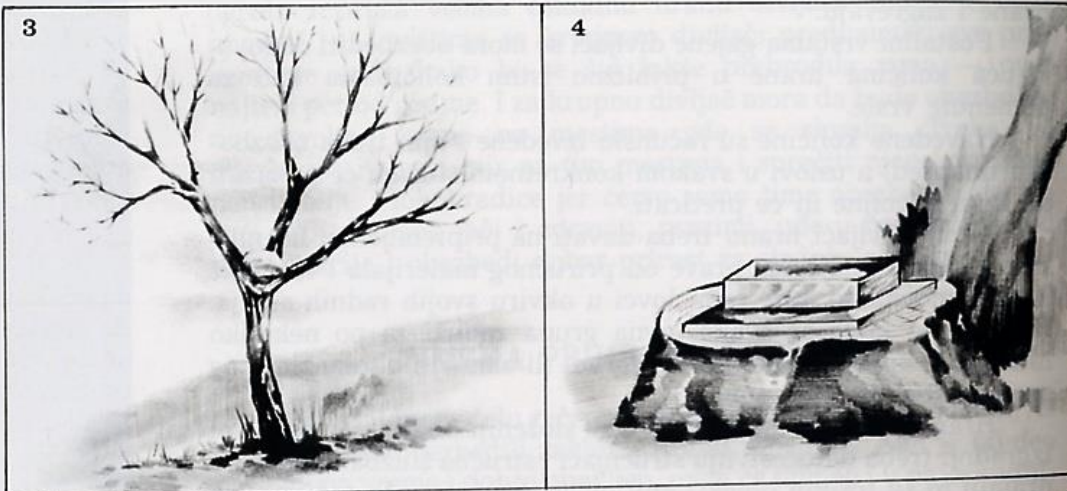
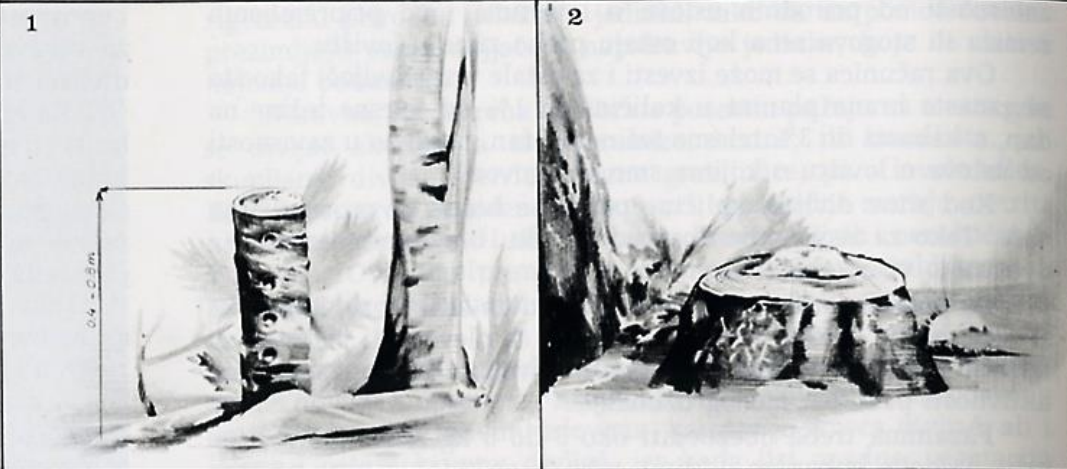
U cilju sprečavanja pretjeranog grupisanja divljači potrebno je jedno hranilište na svakih 5-10 grla srneće divljači, 20 zečeva, 30-40 fazana i 4-5 jata jarebica.

Hranilišta za prihranjivanje jelenske i srneće divljači se najčešće grade u vidu jastri u koja se odlaže sijeno kao osnovna hrana.

-solišta-

VRSTE SOLIŠTA ZA DIVLJAČ: 1. U IZBUŠENOM STUBU, 2. NA PANJU, 3. U RAKLJAMA STABLA, 4. NA PANJU, 5. UZDIGNUTO NA STUPČIĆU, 6. NA TLU

Lovno-uzgojni objekti -pojilišta, kaljužišta

Lovno-uzgojni objekti

GATERI I UZGAJALIŠTA

Lovno-uzgojni objekti
hvataljke

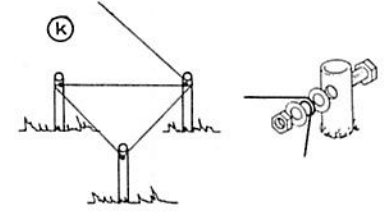
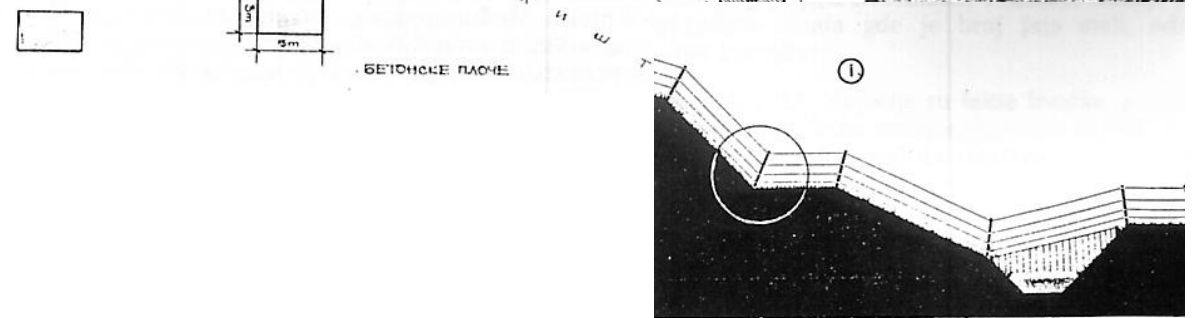
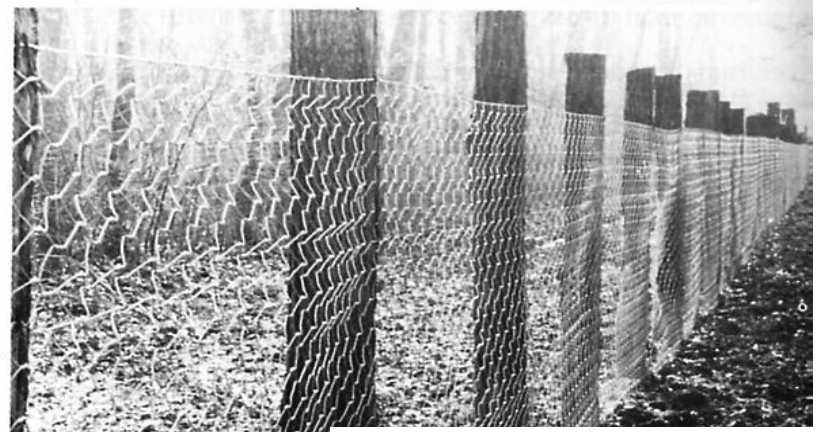
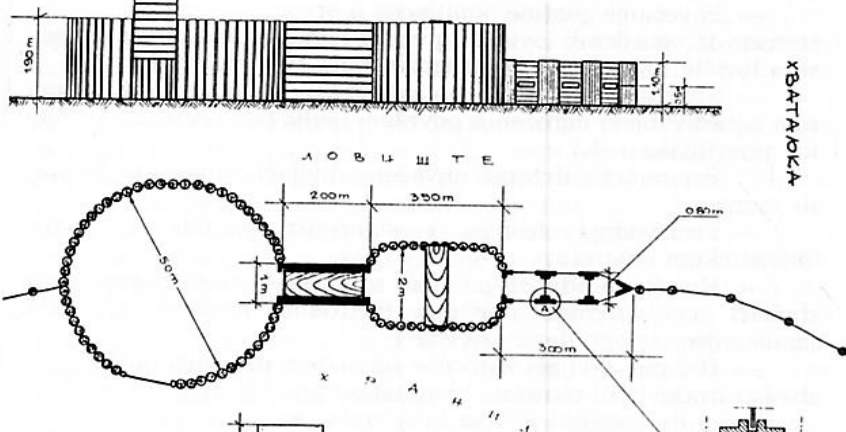
Lovno-uzgojni objekti za pernatu divljač

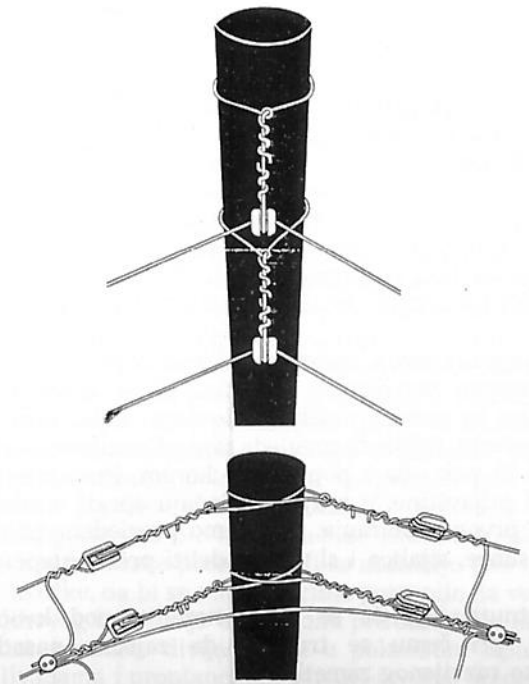
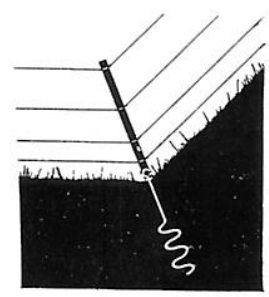
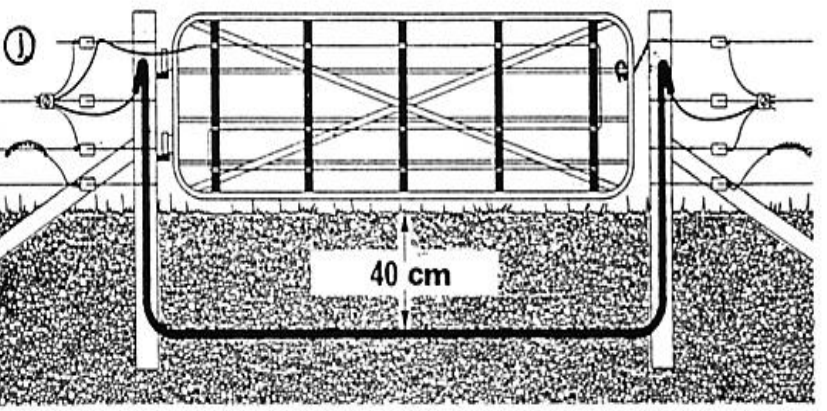
Lovno-tehnicki objekti -čeke-

Čeke su lovno-tehnički objekti koji služe za osmatranje, snimanje i lov divljači. Prema načinu gradnje i namjeni čeke mogu biti pokretne, priručne i stalne (otvorene i zatvorene).

Ograde

Bonitet lovišta

- ❑ Bonitiranjem lovišta se određuje stepen pogodnosti određenog lovišta (staništa) za gajenje izabrane vrste.
- ❑ Bonitet izražava stepen postojanja onih uslova sredine koji su neophodni ili bitno utiču na život i razvoj populacije određene vrste divljači.
- ❑ Osnovni uslovi od kojih zavise život i razvoj divljači u lovištu:
 - Karakteristike tla,
 - hrana i voda,
 - biljni svijet,
 - mir u lovištu,
 - konfiguracija terena,
 - klima i
 - opšta pogodnost lovišta

Bonitet lovišta

- ❑ Bonitiranje lovišta vrši se za gazdinski značajne vrste divljači koje u lovištu od prirode obitavaju odnosno koje se prvenstveno uzgajaju ili koja će se uzgajati, u skladu sa Stručnom podlogom za bonitiranje. (Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje i praćenje brojnog stanja divljači – SI list CG 86/17)
- ❑ Bonitiranjem lovišta i izračunavanjem kapaciteta lovišta utvrđuje se najveći mogući broj jedinki divljači (po jedinici površine) koji ne remeti prirodne odnose staništa i divljači.
- ❑ Kad se divljač gaji u ograđenom prostoru bonitiranje nema svrhe.
- ❑ Bonitiraju se samo lovno-produktivne površine (LPP) lovišta na kojima divljač ima uslove za stalan opstanak i razmnožavanje.
- ❑ Utvrđivanje LPP-a provodi se posebno za svaku gazdinski značajnu vrstu divljači kao prvi korak pri bonitiranju.

<i>Vrsta divljači</i>	<i>Tip lovišta</i>	<i>Vrsta kulture (% udio u LPP)</i>				
		<i>Šume i šumsko zemljište</i>	<i>Poljoprivredne površine</i>			<i>Vode, bare i tršćaci</i>
			<i>Oranice</i>	<i>Livade</i>	<i>Pašnjaci</i>	
<i>Krupna divljač</i>						
Srna obična	<i>Ravničarski</i>	30 - 100	10 - 60	5 - 30		-
	<i>Brdski</i>	30 - 100	5 - 20	5 - 20		-
	<i>Planinski</i>	40 - 100	2 - 10	2 - 30		-
Divokoza	-	do 50	-	-	do 80	-
Svinja divlja	-	do 90	do 5	do 20	do 50	do 20
Mrki medvjed	-	do 90	do 10	do 20	do 30	-
<i>Sitna divljač</i>						
Zec obični	<i>Ravničarski</i>	30 - 100	10 - 80	5 - 40		-
	<i>Brdski</i>	10 - 80	10 - 60	5 - 30		-
	<i>Planinski</i>	5 - 10	10 - 40	5 - 25		-
Jarebica kamenjarka	<i>Ravničarski</i>	-	-	-		-
	<i>Brdski</i>	3 - 15	10 - 20	5 - 20		-
	<i>Planinski</i>	3 - 15	10 - 20	5 - 20		-
Fazan	<i>Ravničarski</i>	5 - 70	20 - 50	5 - 20		-
	<i>Brdski</i>	5 - 60	10 - 40	5 - 40		-
	<i>Planinski</i>	-	-	-	-	-

Bonitiranje za krupnu divljač – raspon bodova za pojedine faktore

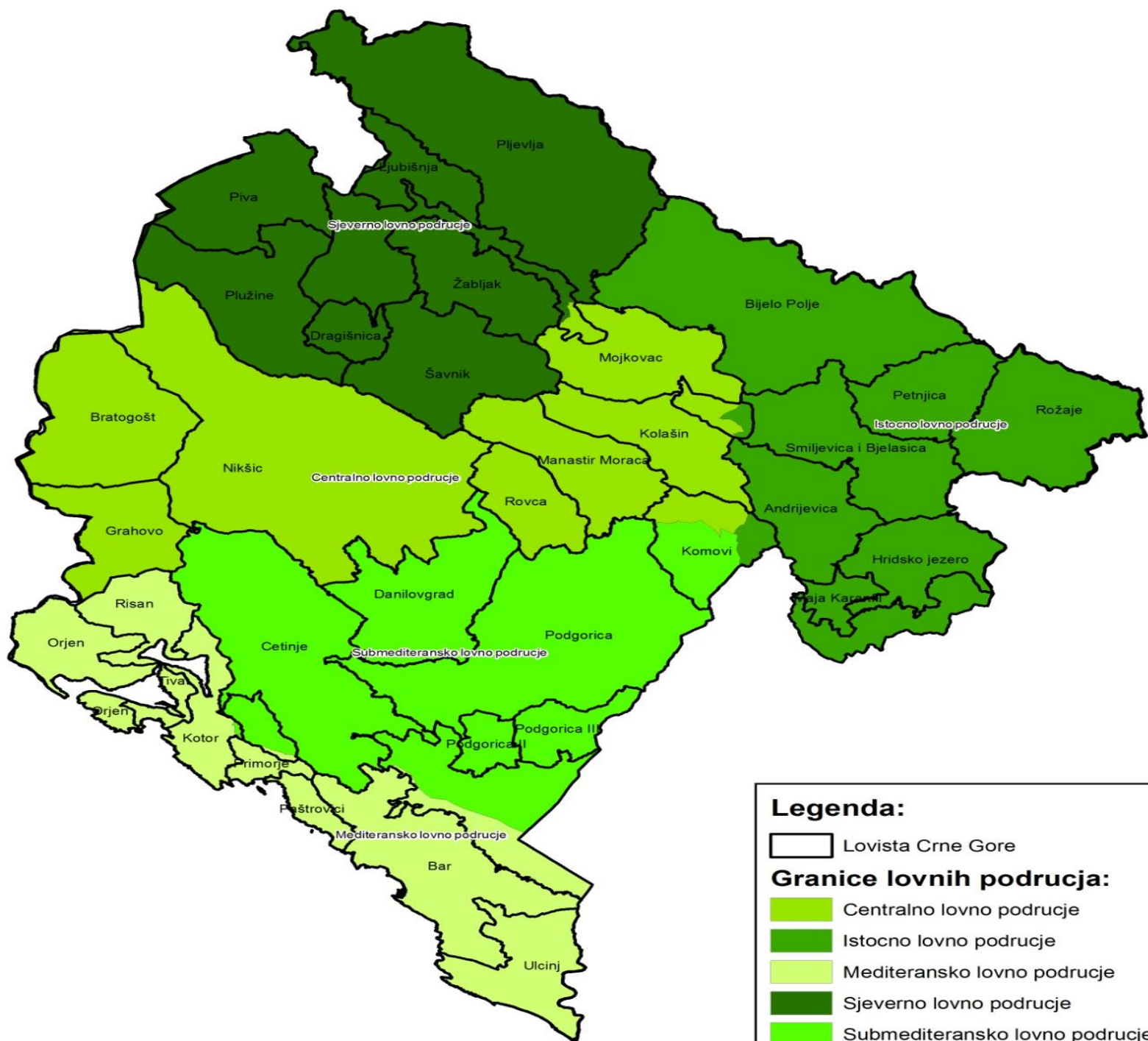
Vrsta divljači	Osnovni faktori lovišta				
	Hrana i voda	Vegetacija	Mir u lovištu	Tlo	Opšta prikladnost
Jelen obični	25	20		15	20
	17	15	20	14	-
	12	10	12	10	-
	9	7	8	8	8
Jelen lopatar	20	20	25	15	20
	15	15	-	14	-
	10	10	-	10	-
	6	7	10	8	9
Srna obična	25	20		15	20
	18	15	20	12	-
	12	10	10	10	-
	8	7	6	8	11
Svinja divlja	25	20		15	20
	17	15	20	14	-
	12	10	12	10	-
	9	7	8	8	8

Raspon bodova po bonitetnim razredima

I	II	III	IV
> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50

Tablica MF-a i prirasta za krupnu divljač - broj divljači na 100 ha

Vrsta divljači	Tip lovišta	Bonitet	I		II		III		IV	
		Ograničenja	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR
Medvjed	Iz Akcionog plana									
Jelen obični	Nizinsko	Bez poplava	5 – 8	0,8	3 – 4	0,7	2	0,6	1	0,6
		Poplavna	5 – 8	0,6	3 – 4	0,5	2	0,4	1	0,4
	Brdsko	Bez kr. predatora	5 – 6	0,7	3 – 4	0,6	2	0,6	1	0,6
		Krupni predatori	4 – 6	0,6	3 – 4	0,5	2	0,4	1	0,4
	Planinsko	Krupni predatori			2 – 4	0,5	1 – 2	0,4	<1	0,4
Srna obična	Nizinsko	Bez poplava	10 – 16	1,0	8 – 10	0,9	5 – 7	0,8	2 – 4	0,6
		Poplavna	6 – 8	0,7	4 – 6	0,6	3 – 4	0,5	1 – 3	0,5
	Brdsko	Bez kr. predatora	8 – 10	0,8	6 – 8	0,7	4 – 6	0,6	2 – 4	0,5
		Krupni predatori	6 – 8	0,6	4 – 6	0,5	3 – 4	0,4	1 – 3	0,4
	Planinsko	Krupni predatori			3 – 5	0,5	2 – 3	0,4	1 – 2	0,4
	Mediterransko	Bez kr. predatora			4 – 6	0,7	3 – 4	0,6	1 – 3	0,6
		Krupni predatori			3 – 5	0,5	2 – 3	0,4	1 – 2	0,4
Svinja divlja	Nizinsko	Bez poplava	2 – 4	3,0	2 – 3	2,5	1 – 2	2,0	0,5	1,5
		Poplavna	2 – 4	2,5	2 – 3	2,0	1 – 2	1,0	0,5	1,0
	Brdsko	Bez kr. predatora	2 – 4	3,0	1,5 – 2,5	2,5	0,5-1,5	2,0	0,5	1,5
		Krupni predatori	2 – 3	1,5	1 – 2	1,5	0,5-1,5	1,0	0,5	1,0
	Planinsko	Krupni predatori					0,5-1,5	1,0	0,5	0,5
	Mediterransko	Bez kr. predatora			1 – 3	3,0	0,5-1,5	2,0	0,5	1,5
		Krupni predatori			1 – 2	1,5	0,5-1,5	1,0	0,5	0,5

Rezime-Lovišta

- ❑ Lovišta predstavljaju osnovne prostorne jedinice u planiranju i organizaciji lovnog gazdovanja
- ❑ U Crnoj Gori u okviru 5 lovnih područja ustanovljeno je 31 lovište i osnovana su 4 lovišta sa posebnom namjenom
- ❑ Lovišta se kod nas dodjeljuju na korištenje pravnim licima na razdoblje od 10 godina
- ❑ Mjere uzgoja, zaštite, lova i racionalnog korišćenja divljači utvrđuju se programom razvoja lovstva, lovnom osnovom i drugim planskim dokumentima
- ❑ Objekte u lovištu dijelimo na: lovno-uzgojne, lovno-tehničke i lovno-turističke
- ❑ Bonitiranjem lovišta se određuje stepen pogodnosti određenog lovišta (staništa) za gazdinski značajne (glavne) vrste divljači.
- ❑ Bonitiranje predstavlja osnovni korak ka utvrđivanju kapaciteta lovišta